

zaaknummer 2010 T 242

Beslissing 7 februari 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsoptolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klagster,
juridisch adviseur: mr. N.A. Viellevoye-Geers, advocaat te Nijmegen,

tegen:

[naam],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
ex-priester van het bisdom 's Hertogenbosch,
juridisch adviseur: mr. H.E. Brink, advocaat te Amsterdam.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 15 augustus 2011.

Op 8 november 2011 is bij de griffie een verweerschrift ingekomen van mr. H.E. Brink.

Op 23 januari 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klagster is verschenen met haar ouders. Klagster heeft haar klacht toegelicht mede aan de hand van persoonlijke aantekeningen. Zij werd bijgestaan door haar juridisch adviseur mr. N.A. Viellevoye-Geers.

Namens aangeklaagde is verschenen mr. H.E. Brink.

Beide raadslieden hebben het woord gevoerd mede op basis van pleitaantekeningen. Ook de vader van klagster heeft aan de hand van een persoonlijke aantekening het woord gevoerd.

De pleitnotities van de raadslieden en de persoonlijke aantekeningen van klagster en haar vader zijn aan het dossier toegevoegd.

2. De klacht

2.1. De klacht betreft seksueel misbruik, gepleegd door aangeklaagde in de periode 2002 tot 2006, toen hij pastoor was in de parochie [plaats], [plaats] en [plaats]. Klaagster woonde destijds (en ook nu) bij haar ouders in [plaats]. De vader van klaagster is jager en traint en fokt honden. Aangeklaagde had te kennen gegeven ook graag een pup te willen, waarvan de vaderhond eigendom was van de familie van klaagster. Aangeklaagde wilde deze vaderhond ook graag zien en hierdoor kwam hij voor de eerste keer bij klaagster thuis. Klaagster was toen ongeveer negen jaar oud. Aangeklaagde kwam steeds vaker bij het gezin thuis en werd gezien als een huisvriend. Aangeklaagde ging ook met de familie mee op vakantie en de vader en moeder van klaagster vertrouwden hem volledig.

2.2. Klaagster had moeite met leren en aangeklaagde wilde haar regelmatig hierbij helpen. Hij kwam haar dan halen en nam haar dan mee naar de Pastorie waar hij haar dan hielp met het huiswerk waar zij moeite mee had. Aangeklaagde gaf klaagster wel eens een kus op haar wang en later werd het een kus op haar mond. Toen klaagster haar vormsel deed, moest zij uitnodigingen maken. Hij bood haar aan om die bij hem te komen maken. Hij kwam echter toen zij daar mee bezig was achter haar staan en betastte haar borsten. Klaagster mocht hierover niets tegen haar ouders vertellen. Aangeklaagde gaf klaagster vaak mooie spullen, waardoor klaagster zich bijzonder voelde, maar tegelijkertijd vond zij het ook verwarrend. Op een gegeven moment was klaagster wederom bij aangeklaagde in de Pastorie toen zij op de grond viel. Klaagster had zich bezeerd en aangeklaagde ging toen naast haar zitten en betastte haar bij haar vagina. Hij ging met zijn hand in haar broek, betastte haar vagina en drong met zijn vingers in haar vagina. Dit betasten en binnendringen is vervolgens heel vaak gebeurd. Bij klaagster thuis in de woonkamer, de keuken, in het zwembad, in het tuinhuisje, in de schuur en achter de schuur. Het gebeurde bij aangeklaagde in de Pastorie in de pastorie ruimte, maar ook boven in de woning en in de kerk. Daarnaast heeft het plaatsgevonden in [plaats] toen aangeklaagde met het gezin van klaagster mee ging op vakantie.

2.3. Uiteindelijk heeft klaagster haar familie van het misbruik op de hoogte gesteld. Vader heeft aangeklaagde toen telefonisch met de aantijgingen geconfronteerd en deze heeft aanvankelijk de aantijgingen ontkend, maar zei daarna in dat gesprek tegen vader: "Kom maar met het geweer naar mij toe".

Aangeklaagde is kort daarna met het priesterambt gestopt.

Klaagster heeft het seksuele misbruik door aangeklaagde in 2006 ook aan de politie verteld. Daarvan zijn processen-verbaal van bevindingen opgemaakt, die zich bij de stukken bevinden. In overleg met de politie is voorlopig afgezien van het doen van aangifte en heeft het OM de zaak laten rusten.

Voor klaagster is het onverteerbaar dat zij nu levenslang met de littekens van het seksueel misbruik zal moeten leven, waar zij heel vaak mee geconfronteerd wordt. De persoonlijke en lichamelijke integriteit van klaagster is geschonden, waardoor een normale seksuele ontwikkeling is verhinderd.

Klaagster heeft in 2006 hulp gezocht bij de GGZ. Klaagster heeft psychische hulp gekregen, waaronder psychomotorische therapie. Dit omdat klaagster het bijvoorbeeld moeilijk vindt wanneer zij van achteren wordt vastgepakt, de manier waarop zij ook door aangeklaagde werd vastgepakt. Het seksueel misbruik heeft een grote impact op het leven van klaagster en daarnaast heeft het forse consequenties gehad voor het hele gezin.

2.4. Het doel van klaagster is erkenning door aangeklaagde van het gepleegde seksueel misbruik van een minderjarige vanuit een machtspositie als geestelijke. Daarnaast het verkrijgen van een nader vast te stellen vergoeding wegens geleden en nog te lijden materiële en immateriële schade.

2.5. Ter zitting heeft klaagster verzocht om, indien er steunbewijs nodig is ter onderbouwing van de klacht van klaagster, de nicht van klaagster en de vroegere huishoudster van aangeklaagde, te horen als getuigen.

3. Het verweer

Aangeklaagde heeft zich zowel in zijn verweerschrift als ter zitting primair op het standpunt gesteld dat de Klachtencommissie onbevoegd is ten aanzien van de onderhavige klacht. Dit heeft aangeklaagde onderbouwd door te stellen dat hij sinds 21 juli 2006 zijn priesterambt heeft neergelegd en dat hij derhalve niet onder de kring van aan te klagen personen valt zoals neergelegd in de Procedure, die gold voor 1 november 2011 en die ten aanzien van deze klacht van toepassing is. Volgens hoofdstuk 4 van de toelichting op deze Procedure is dit namelijk ‘een ieder die betaald of onbetaald werkzaamheden *verricht* in een kerkelijke instelling van de Rooms-Katholieke Kerk in Nederland’, hetgeen sinds 21 juli 2006 niet meer het geval is. Daarnaast heeft aangeklaagde zich op het standpunt gesteld dat de klachtenprocedure in strijd is met de universele rechtsbeginselen als (onder meer) verankerd in het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de fundamentele vrijheden (EHRM). Er is immers noch sprake van een eerlijk proces, noch van equality of arms noch van een verankerd bewijsrecht. Meer in het bijzonder onderbouwd aangeklaagde zijn standpunt door te verwijzen naar uitlatingen van de voorzitter van de Klachtencommissie, mr. G.A.M. Stevens, in een interview dat ook is gepubliceerd op de website van Hulp en Recht. Hieruit blijkt dat de klachtenprocedure er is ten behoeve van de ‘slachtoffers’, waarbij geen rekening wordt gehouden met de mogelijkheid dat mensen ten onrechte in staat van beschuldiging worden gesteld. Mocht de Klachtencommissie zich ondanks het voorgaande toch bevoegd achten, dan stelt aangeklaagde zich subsidiair op het standpunt dat de klacht ongegrond dient te worden verklaard, nu hij de verweten gedragingen niet heeft gepleegd.

4. De beoordeling

4.1. De Klachtencommissie overweegt omtrent haar bevoegdheid als volgt. De Procedure, die gold voor 1 november 2011 is in dit geval van toepassing, aangezien de klacht op 15 augustus 2011 is binnengekomen. In deze Procedure staat vermeldt ‘dat een ieder die betaald of onbetaald werkzaamheden *verricht* in een kerkelijke instelling van de Rooms-Katholieke Kerk in Nederland’ aangeklaagde kan zijn. Dit staat inderdaad in de tegenwoordige tijd, maar mede gelet op de nieuwe regeling die geen uitbreiding, maar verduidelijking beoogt, geldt dit ook voor aangeklaagden die nu niet meer werkzaam zijn binnen een kerkelijke instelling. Derhalve valt

aangeklaagde binnen de kring van aan te klagen personen. De Klachtencommissie overweegt verder dat zij de door aangeklaagde genoemde elementaire beginselen in acht neemt. Zo wordt naast het beginsel van hoor- en wederhoor, zowel de onschuldpresumptie als het beginsel dat een klacht niet op basis van één bewijsmiddel gegrond kan worden verklaard, gevolgd. Ten aanzien van het verweer dat er geen sprake kan zijn van een eerlijk proces gelet op de wijze waarop de voorzitter mr G.A.M. Stevens zich heeft uitgelaten over de procedure, is de Klachtencommissie van oordeel dat zij niet gebonden is aan hetgeen de voorzitter in een interview te kennen heeft gegeven en dat evenmin van diens zijde instructies of richtlijnen aan de commissieleden zijn verstrekt en de klachtencommissie mitsdien volstrekt onafhankelijk de klacht beoordeelt.

4.2. Volgens artikel 2.1 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheidssituatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden. Onder dwang kan onder meer begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage.

4.3. Niet ter discussie staat dat de door klaagster gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 2.1 van de Procedure.

4.4. Bij de beoordeling van een klacht is voor de Klachtencommissie uitgangspunt dat zij niet uitsluitend kan afgaan op de verklaring van alleen klaagster. Het is een elementair rechtsbeginsel dat iemand niet wordt veroordeeld op grond van één enkele verklaring. Dit elementaire rechtsbeginsel moet ook in deze procedure in acht worden genomen.

4.5. De verklaring van klaagster dat zij door aangeklaagde seksueel is misbruikt, is op de Klachtencommissie terecht gekomen. Wel verdient opmerking dat de inhoud van de klacht (2011) aanmerkelijk groter van omvang is dan hetgeen klaagster eerder in 2006 aan de politie heeft verteld. Een overtuigende opheldering over de oorzaak van dit verschil heeft klaagster, daar naar gevraagd, niet gegeven.

In de thans voorliggende zaak zijn geen feiten of omstandigheden aan het licht gekomen die de verklaring van klaagster in enige mate van betekenis ondersteunen. Het verzoek van klaagster om twee getuigen te horen, wordt door de Klachtencommissie gepasseerd. [Naam], de nicht van klaagster, heeft reeds bij de politie verklaard over wat zij klaagster heeft horen zeggen met betrekking tot de onderhavige klacht. Het is de Klachtencommissie echter daaruit niet duidelijk geworden over welke essentiële punten deze getuige uit eigen waarneming zou kunnen verklaren. Hetgeen zij bij de politie heeft verklaard, gaat daar in ieder geval aan voorbij.

Ook ten aanzien van de vroegere huishoudster van aangeklaagde is niet gebleken dat zij meer zou kunnen verklaren, dan dat klaagster regelmatig een bezoek bracht aan aangeklaagde op de Pastorie.

Voorts leveren ook de reactie van aangeklaagde op de vader van klaagster toen deze hem had geconfronteerd met de aantijgingen als ook het neerleggen van het priesterambt kort daarna niet de vereiste bewijsondersteuning die kan leiden tot het advies de klacht gegrond te verklaren.

4.6. Gelet op bovenstaande overwegingen heeft de Klachtencommissie moeten vaststellen dat voor de feiten die klaagster heeft gesteld onvoldoende bewijs aanwezig is, zodat de Klachtencommissie niet kan adviseren de klacht gegrond te verklaren.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Bisschop van het bisdom 's-Hertogenbosch de klacht niet gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 7 februari 2012 door mr. H.J. Schepen, voorzitter, mr. P.A. Schaafsma en prof. dr. H.B.M. van de Wiel, leden, bijgestaan door mr. M. van der Meulen, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Op grond van art. 16.4 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Bisschop van het bisdom 's-Hertogenbosch en aan klaagster verzonden.

Op grond van art. 18.1 van de Procedure stelt de Bisschop binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klaagster schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 18.2 van de Procedure geeft de Bisschop daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 18.3 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Bisschop.